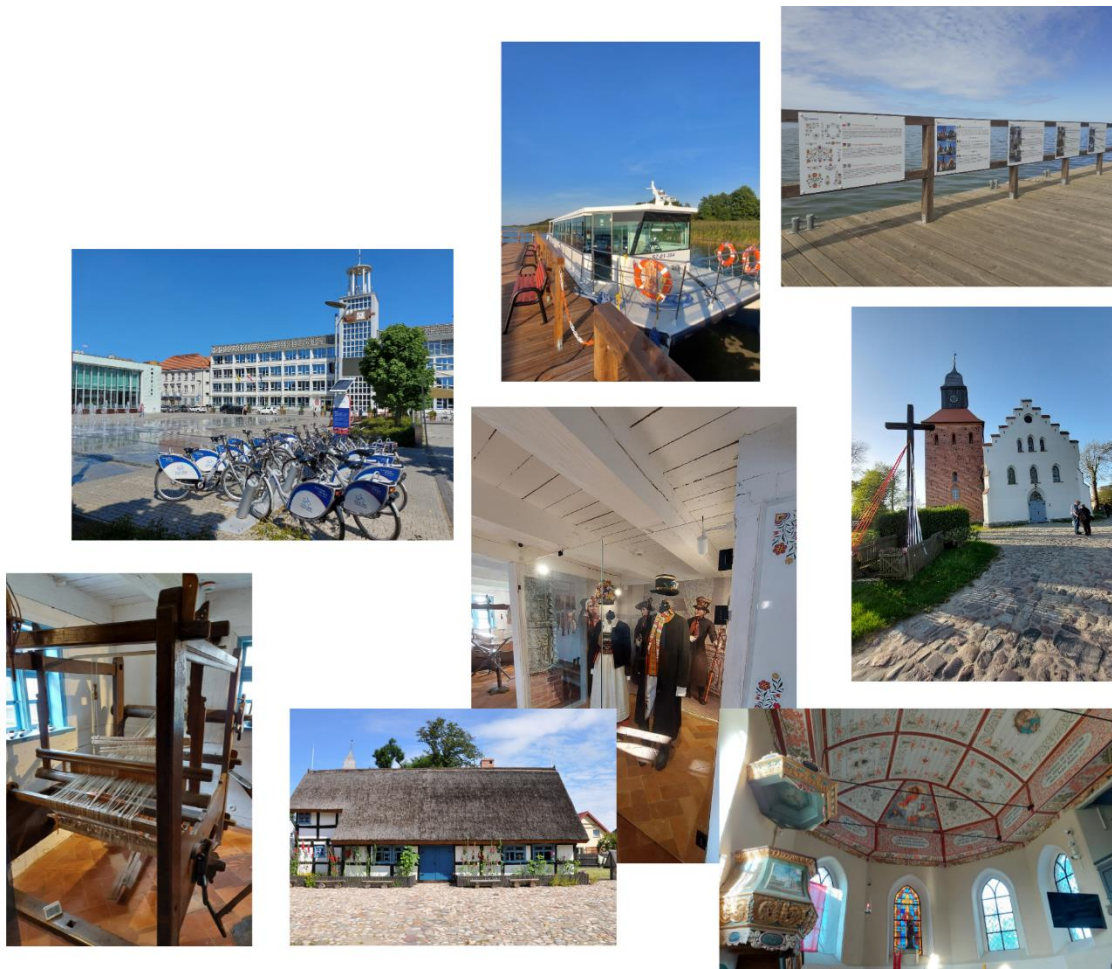

PODSUMOWANIE SEZONU TURYSTYCZNEGO W KOSZALINIE W 2023 ROKU

WSTĘP

Tegoroczny sezon letni został zdeterminowany przez dwa czynniki: warunki atmosferyczne nad Morzem Bałtyckim oraz przez bardzo dotkliwą dla budżetów domowych wielu Polaków inflację. Oba te czynniki sprawiły, że planowanie urlopu w tym roku było dużym wyzwaniem.

Analizując warunki pogodowe w regionie koszalińskim można zauważyć, że czerwiec był bardzo ładnym miesiącem, w którym mieliśmy tylko 9 dni, w których pojawił się deszcz. Średnia temperatura w tym miesiącu wyniosła 20 °C, czyli w normie. Najcieplejszy dzień to 20 czerwca, wówczas na termometrach zobaczyliśmy 31°C. Natomiast średnia temperatura w ciągu dnia w lipcu była dość wysoka i wyniosła 23°C, niestety mieliśmy też aż 19 deszczowych dni. Najcieplejszym dniem był 15 lipca, termometry pokazały aż 33°C. Mogłoby się wydawać, że lipiec tego roku był bardzo mokry, jednak ostatecznie spadło tyle deszczu, ile zwykle pada nad morzem o tej porze roku. Poprzednie lata, były zdecydowanie bardziej suche i słoneczne, stąd nasze poczucie fatalnej pogody w tym roku. Wyjątkowo mokry był jednak sierpień, deszczu spadło w tym miesiącu znacznie więcej niż wynosi norma. Przykładem jest dzień 6 sierpnia kiedy padł rekord, spadły aż 44 mm deszczu. To ponad połowa średniej miesięcznej, zaledwie w jeden dzień. Ponad połowa miesiąca była z opadami deszczu tj. aż 18 dni. Najcieplej było 15 sierpnia z temperaturą 31 °C.

Wzrost cen spowodowany wysoką inflacją sprawił, że Polacy inaczej niż w ubiegłych latach, planowali swój letni wypoczynek. Wyjazdy były zdecydowanie krótsze, większą popularnością cieszyły się apartamenty i kwatery prywatne, dające możliwość samodzielnego przygotowania posiłków. Więcej Polaków zdecydowało się też na wyjazdy zagraniczne, dające gwarancję słonecznej pogody i udanego wypoczynku.

Zaprezentowane w dalszej części tego opracowania dane statystyczne dotyczące frekwencji, zostały zebrane z miejsc największej aktywności turystów, w okresie od maja do sierpnia 2023 r. w Koszalinie i mają przede wszystkim umożliwić podstawową analizę ruchu turystycznego w naszym mieście.

PROJEKT „UPOWSZECHNIANIE KULTURY JAMNEŃSKIEJ”

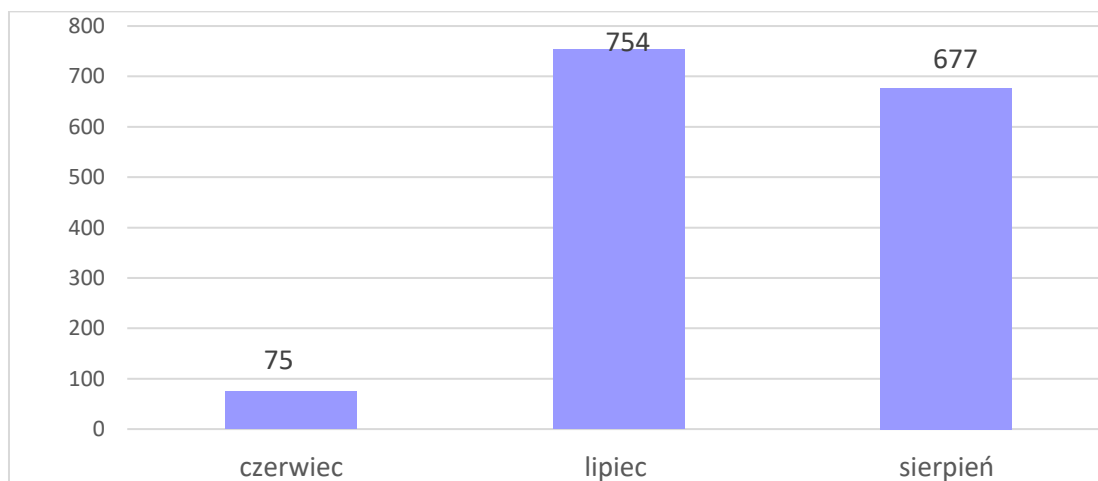
Chcąc przybliżyć zarówno turystom jak i mieszkańcom Koszalina, atrakcje zlokalizowane na osiedlu Jamno – Łabusz m.in.: przystań i statek „Julek”, Kościół pw. Matki Boskiej Różańcowej, Zagrodę Jamneńską, Urząd Miejski w Koszalinie rozpoczął realizację nowego projektu pn.: „Upowszechnianie kultury jamneńskiej”. Podpisano porozumienie z Parafią pw. św. Matki Teresy z Kalkuty w Koszalinie, dzięki któremu udostępniony został dla zwiedzających Kościół pw. Matki Boskiej Różańcowej, będący jednym z najcenniejszych i najstarszych zabytków w Koszalinie. Można w nim podziwiać barokową ambonę i chrzcielnicę z XVIII w., a szczególną uwagę przyciąga strop wewnątrz budowli: jego polichromia, wykonana na początku XX w., została udekorowana charakterystycznymi motywami jamneńskimi. W 2018 r. Kościół w Jamnie przeszedł gruntowną rewitalizację, w efekcie której, zwyciężył w konkursie „Zabytek Zadbany 2020”, w kategorii „Utrwalenie wartości zabytkowej obiektu”.

Możliwość bezpłatnego zwiedzania Kościoła pw. Matki Boskiej Różańcowej spotkała się z dużym zainteresowaniem turystów i mieszkańców Koszalina, o czym świadczy fakt, że w okresie **od 20 czerwca do 31 sierpnia 2023 r. Kościół odwiedziło aż 1.506 osób.**

Bezpłatne zwiedzanie Kościoła z przewodnikiem odbywało się według harmonogramu:

- 1) Każdy wtorek – począwszy od 20.06.23r. do 29.08.23r. w godzinach 16:00 -18:00,
- 2) Każdy czwartek – począwszy od 22.06.23r. do 31.08.23r. w godzinach 16:00 -18:00,
- 3) Każda niedziela – począwszy od 25.06.23r. do 27.08.23r. w godzinach 16:00 -19:00.

Wykres nr 1. Frekwencja zwiedzających z przewodnikiem Kościół pw. Matki Boskiej Różańcowej na osiedlu Jamno-Łabusz.

Kościół udostępniono zwiedzającym od 20 czerwca w związku z tym w miesiącu czerwcu było tylko 5 dni bezpłatnego zwiedzania z przewodnikiem. W lipcu zgodnie z harmonogramem zwiedzanie było możliwe przez 13 dni, a największą frekwencję odnotowaliśmy **4 lipca, kiedy Kościół odwiedziło aż 114 osób**. W sierpniu zwiedzanie było możliwe przez 14 dni, a najwięcej osób odwiedziło świątynię **10 sierpnia - w tym dniu było 90 osób** (dane na podstawie miesięcznych Rejestrów prowadzonych przez przewodnika oprowadzającego po Kościele).

Wśród turystów zagranicznych odwiedzających Kościół najliczniejszą grupę stanowili Francuzi. Świątynię odwiedzali również: Niemcy, Czesi i Amerykanie .

Podczas realizacji nowego projektu pn. „Upowszechnianie kultury jamneńskiej” zostały przeprowadzone różne działania informacyjno-promocyjne:

- ❖ powstała ulotka „Odwiedź Koszalin Poznaj Kulturę Jamneńską” zawierająca kompleksowe informacje o atrakcjach turystycznych osiedla Jamno-Łabusz. Ulotka była dostępna na statku „Julek”, dystrybuowana w miejscowościach nadmorskich, w Punkcie Informacji Turystycznej w Mielnie oraz w wielu miejscach w Koszalinie (m.in.: Muzeum, Zagroda Jamneńska, Park Wodny, CIKiT, Wodna Dolina, Miejski Punkt Informacji).
- ❖ dwa autobusy MZK oklejono zdjęciami najważniejszych atrakcji osiedla Jamno-Łabusz oraz fragmentami haftu jamneńskiego,
- ❖ w wielu miejscach rozwieszono zostały plakaty informacyjne z harmonogramem zwiedzania z przewodnikiem Kościoła w Jamnie.
- ❖ przeprowadzono kampanię informacyjno-reklamową w Internecie m.in.: na portalu Pomorze Zachodnie, w elektronicznym wydaniu Głosu Wielkopolskiego, a także na portalu Nowa Turystyka.
- ❖ lokalna TV oraz różne stacje radiowe informowały o realizowanym projekcie.
- ❖ przewodnik, który oprowadzał zwiedzających po świątyni w Jamnie, prowadził również prelekcje podczas rejsów statku Julek, jak również rozdawał turystom przewodniki, mapy, ulotki tematyczne.

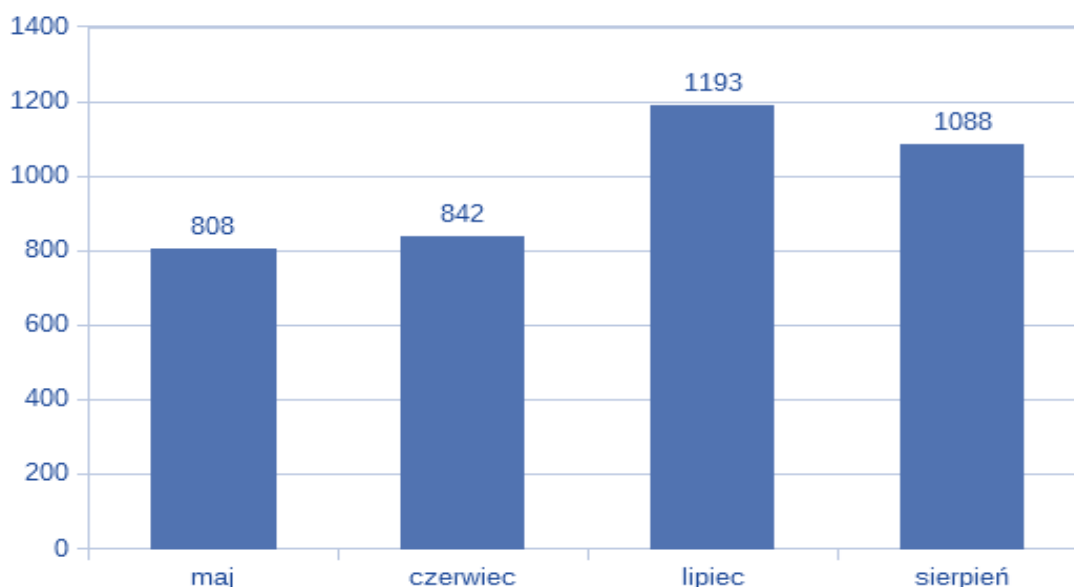
W ramach realizacji projektu „Upowszechnianie kultury jamneńskiej” zostały także wykonane i zamieszczone na przystani w Jamnie i Mielnie tablice przedstawiające zdjęcia i informacje o walorach turystycznych Koszalina oraz przybliżające kulturę jamneńską. Dzięki temu turyści czekający na rejs statkiem „Julek” mogli poznać najważniejsze atrakcje turystyczne Koszalina i tym samym zaplanować zwiedzanie naszego miasta.

DZIAŁALNOŚĆ CENTRUM INFORMACJI KULTURALNEJ I TURYSTYCZNEJ W KOSZALINIE

Centrum Informacji Kulturalnej i Turystycznej (CIKiT) prowadzi całoroczną działalność informacyjną, skierowaną do mieszkańców Koszalina, regionu oraz turystów krajowych i zagranicznych. Informacje udzielane są osobiście, telefonicznie i drogą e-mailową oraz zamieszczane na stronie internetowej <https://www.cikit.koszalin.pl/>, a także na profilu na FB <https://www.facebook.com/rcit.koszalin>.

W miesiącach maj - sierpień 2023 r. z usług CIKiT skorzystało **3.931 osób w tym 3.673 to turyści krajowi, natomiast 258 osób to turyści zagraniczni**; głównie obywatele Czech, Niemiec, Skandynawii i Francji. Z roku na rok obserwujemy znaczny wzrost turystów z Czech.

Wykres nr 2. Liczba udzielonej informacji w okresie V-VIII 2023r.

Pomimo dużego spadku liczby turystów wycieczających w naszym regionie o około 35% w stosunku do roku poprzedniego, w CIKiT odnotowano spadek na poziomie 15%. Spowodowane jest to tym, że turyści przebywający w miejscowościach nadmorskich, lubiący głównie wypoczynek na plaży, szukali również informacji o innych formach spędzenia wakacyjnego czasu, szczególnie że częste opady deszczu uniemożliwiały wypoczynek na plaży.

W ubiegłym sezonie letnim w okresie maj - sierpień 2022 r. z usług CIKiT skorzystało 4.638 osób w tym 4.168 stanowili turyści krajowi i 470 zagraniczni.

Tabela nr 1. Turyści korzystający z usług CIKiT z podziałem na krajowych i zagranicznych.

MIESIĄC	LICZBA TURYSTÓW W CIKiT	POLACY	CUDZOZIEMCY
MAJ	808	778	30
CZERWIEC	842	794	48
LIPIEC	1.193	1.085	108
SIERPIEŃ	1.088	1.016	72
RAZEM	3.931	3.673	258

Pytania turystów dotyczyły głównie informacji co warto zobaczyć w Koszalinie i w regionie. Odwiedzający dopytywali m.in. o obiekty znajdujące się na Staromiejskiej Trasie Turystycznej. Dużym zainteresowaniem cieszyła się Katedra p.w. NMP i zabytkowy Park im. Księżąt Pomorskich. Turyści wykazywali duże zainteresowanie Sanktuarium i wieżą widokową na Górze Chełmskiej. Wiele zapytań dotyczyło przejazdów zabytkową Koszalińską Koleją Wąskotorową.

Turyści chętnie zapoznawali się z nową atrakcją turystyczną dostępną od tegorocznego sezonu, czyli z projektem realizowanym przez Urząd Miejski w Koszalinie pn.: „Poznaj kulturę jamneńską”. Oferta zawierała możliwość bezpłatnego zwiedzania Kościoła pw. Matki Bożej Różańcowej w Jamnie z przewodnikiem w każdy wtorek, czwartek i niedzielę oraz zwiedzanie Zagrody Jamneńskiej, jak również możliwość odbycia rejsu statkiem Julek, podczas którego można było poznać historię dzielnicy Jamno-Łabusz i dowiedzieć się czym charakteryzuje się kultura jamneńska.

Niezmiennie od wielu lat jest dużo zapytań o Ogrody Hortulus i Spectabilis w Dobrzycy, a także o Latarnię w Gąskach, Kamienne Kręgi w Grzybnicy czy Arboretum w Karnieszewicach.

Ten sezon ponownie obfitował w bardzo dużą ilość zapytań o trasy rowerowe Koszalina, regionu i województwa. Pytano także, o możliwość spędzania czasu z dziećmi oraz szukano informacji o wydarzeniach kulturalnych i rekreacyjnych w Koszalinie oraz w okolicznych miejscowościach. Udostępniano informacje na temat połączeń komunikacji miejskiej, możliwości dojazdu nad morze, połączeń PKP i PKS z miejscami w całej Polsce.

Podstawowym i niezbędnym materiałem do pracy w CIKIT jest: turystyczny plan Koszalina format A3 z atrakcjami miasta, informator Turystyczny Koszalin, ulotka odwiedź Koszalin z mapką. Odwiedzający chętnie zaopatrywali się w nowe tematyczne ulotki wydane przez Urząd Miejski w Koszalinie - Referat Turystyki i Współpracy Zagranicznej.

CIKIT prowadzi sprzedaż: wydawnictw turystycznych, przewodników i map dotyczących Koszalina, regionu koszalińskiego, województwa zachodniopomorskiego oraz wybranych regionów i miast w Polsce /wyd. Region Gdynia, Eko Map Brzeźno, Plan Jelenia Góra, Księży Młyn Dom Wydawniczy/. W tym roku ofertę poszerzyło:

- ❖ Wydawnictwo CM Warszawa – Zapomniane Miejsca Zachodniopomorskiego.

Sprzedaż gadżetów: kubki, worki, koszulki, bluzy, długopisy, breloczki, przypinki, magnesy, widokówki. W tym roku ofertę poszerzyły:

- ❖ koszulki z grafiką Edwarda Dwurnika,
- ❖ torby,

- sprzedaż naklejek Wander Card prezentujących wybrane obiekty zabytkowe z Koszalina (m.in.: Muzeum, Ratusz, Katedra, Sanktuarium, Wieża Widokowa, Filharmonia) oraz Latarnię Morską w Gąskach, Ogrody Hortulus i Hortulus Spectabilis.

Częścią działalności CIKIT jest również dystrybucja: bezpłatnych materiałów promocyjnych, Miasta Koszalina, Szczecinka, Darłowa, Mielna, Szczecina, dystrybucja czasopism: Prestiż, Magazynu Miejskiego, Miasto plus, Głosu Miasta, Naszego Miasta i innych.

Centrum Informacji Kulturalnej i Turystycznej współpracuje z:

1. Urzędem Miejskim w Koszalinie - Referatem Turystyki i Współpracy Zagranicznej:
 - ❖ dystrybucja bezpłatnych wydawnictw turystycznych wydanych przez UM: ulotka Odwiedź Koszalin, ulotka Zielony Koszalin, ulotka Rekreacyjny Koszalin, ulotka Zabytkowy Koszalin, ulotka Odwiedź Koszalin – Poznaj Kulturę Jamneńską, mapa rowerowa miasta Koszalina, mapa Koszalin - plan miasta, mapa turystyczna Koszalina A3, mapa koszalińskich murali.
2. Zachodniopomorską Regionalną Organizacją Turystyczną:
 - ❖ pozyskanie wydawnictw turystycznych województwa zachodniopomorskiego,

- ❖ udział w szkoleniach, konferencjach, certyfikacja.

3. Urzędem Marszałkowskim:

- ❖ pozyskiwanie nowych aktualny wydawnictw turystycznych:
 - Trasy rowerowe Velo Baltica,
 - Trasa Rowerem wokół Zalewu Szczecińskiego,
 - Stary Kolejowy Szlak etap I Białogard - Koszalin – Kołobrzeg,
 - Stary Kolejowy Szlak etap II Białogard - Połczyn Zdrój — Złocieniec,
 - Trasa Pojezierzy Zachodnich etap I Siekierki -Trzcianko Zdrój – Myślibórz,
 - Trasa Pojezierzy Zachodnich etap II Myślibórz – Barlinek- Choszczno,
 - Trasa Pojezierzy Zachodnich etap V Złocieniec – Szczecinek,
 - Trasa Pojezierzy Zachodnich etap V Choszczno – Ińsko,
 - Trasy rowerowe Blue Velo etap III Szczecin- Gryfino- Trzcianko Zdrój,
 - Trasy rowerowe Blue Velo etap VI VII Trzcianko Zdrój – Dębno – Kostrzyn.

4. Związkiem Dorzecza Parsęty w Karliniu:

- ❖ Album „Zamki, pałace, dwory dorzecza Parsęty”,
- ❖ Mapa szlaki kajakowe dorzecza Parsęty,
- ❖ Publikacja „Fauna i flora Dorzecza Parsęty”.

5. Instytucjami Kultury miasta Koszalina:

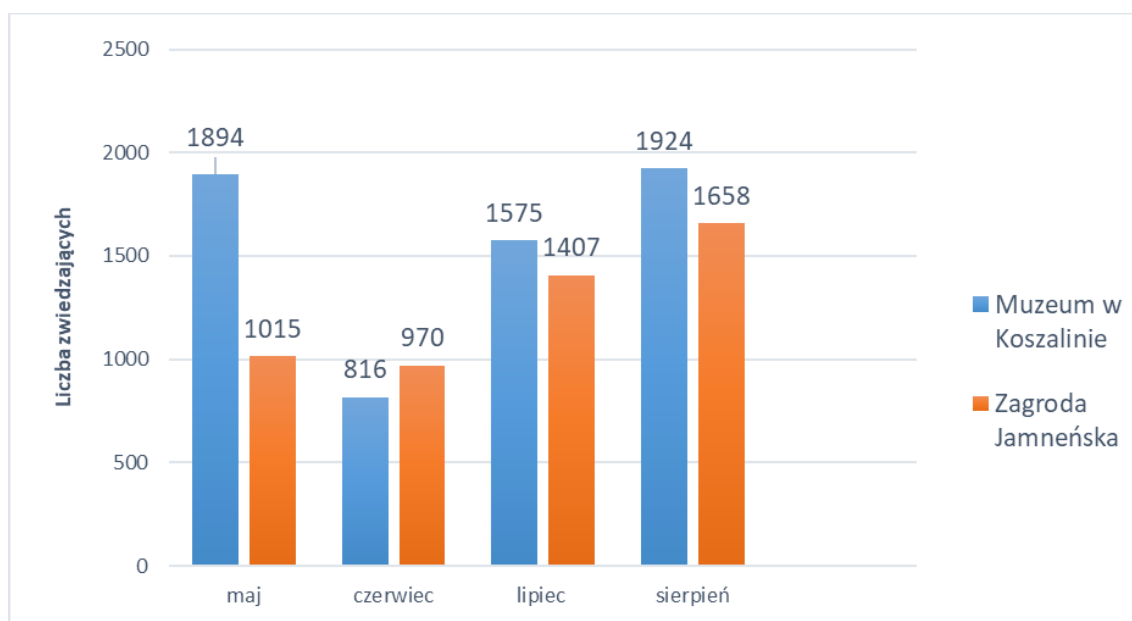
- ❖ Muzeami (informacja o bieżących imprezach, aktualne ulotki),
- ❖ Filharmonią (repertuar, informacja o bieżących wydarzeniach),
- ❖ Koszalińską Biblioteką Publiczną (informacja o bieżących wydarzeniach, pozyskiwanie publikacji: Almanach, Rocznik Koszaliński, Koszaliński Grafik Kultury, Historia zapomnianego lotniska),
- ❖ Teatrami (repertuar, informacja o bieżących wydarzeniach),
- ❖ Archiwum Państwowym (informacja o bieżących wydarzeniach, pozyskanie publikacji: Album Fotograf mówi zdjęciami - Krzysztof Sokołów).

MUZEUM W KOSZALINIE I ZAGRODA JAMNEŃSKA

Muzeum w Koszalinie oferuje zwiedzanie nie tylko stałych ekspozycji, ale także wystawy czasowe i różne ciekawe wydarzenia przyciągające mieszkańców Koszalina i turystów w różnym wieku. W okresie od maja do sierpnia 2023 r. **Muzeum w Koszalinie odwiedziło 6.209 osób**, natomiast **Zagrodę Jamneńską 5.050 osób – łącznie było to 11.259 osób**. Największą frekwencję w obu instytucjach odnotowaliśmy w miesiącu sierpniu oraz w lipcu (*dane statystyczne przesłane przez Muzeum w Koszalinie*). Podczas wielu deszczowych dni turyści chętnie odwiedzali nasze instytucje muzealne.

Należy zauważyć, że jest to bardzo duży wzrost frekwencji w porównaniu do analogicznego okresu w 2022 r. kiedy to Muzeum w Koszalinie odwiedziło 4.092 osoby, natomiast Zagrodę Jamneńską 2.497 osób – w sumie było to 6.589 osób.

Wykres nr 3. Liczba osób zwiedzających Muzeum w Koszalinie i Zagrodę Jamneńską.

Statystyki dotyczące sprzedanych biletów przedstawiają się następująco:

- ❖ bilety normalne – 1.036,
- ❖ bilety ulgowe 3.106 – w tym:
 - bilety dla grup zorganizowanych – 873,
 - bilety rodzinne – 2.152,
 - bilety na Kartę Seniora – 2,
 - bilety łączone – 79,
- ❖ bilety na warsztaty – 1.196,
- ❖ bilety na lekcje muzealne – 132.

W okresie od maja do sierpnia w Muzeum w Koszalinie i w Zagrodzie Jamneńskiej odbyły się liczne wydarzenia, które cieszyły się dużym zainteresowaniem:

- ❖ Noc muzeów 13 maja 2023 r.:
 - Muzeum w Koszalinie zapewniało liczne atrakcje: zwiedzanie ekspozycji, oprowadzanie z kustoszem po wystawach archeologicznej, sztuce współczesnej oraz historycznej i etnograficznej, które połączone były z quizem, odbyły się warsztaty: mennicze - bicie monet, laboratorium pigmentów naturalnych.
 - Zagroda Jamneńska: zwiedzanie ekspozycji, warsztaty: magiczne kamienie, motyle nocy oraz bransoletki szczęścia.

- ❖ Dni Koszalina 27 – 28 maja: odbyła się wycieczka archeologiczna do Pławna, a w Zagrodzie zorganizowane zostały warsztaty: tkanie krajki na bardku, druk klockowy.

- ❖ Światowy Dzień Dziergania w Miejscach Publicznych w dniu 10 czerwca 2023 r. Panie z grupy rękodzielniczej "Robótkowo" oraz Zagroda po raz czwarty zaprosiły do wspólnego plenerowego dziergania. W oryginalnej scenerii skansenu można było przysiąc z własną robótką, podzielić się doświadczeniem z innymi osobami, pooglądać prace dziewiarskie prezentowane w formie mini - wystawy.

- ❖ Świętojański Jarmark Jamneński 25 czerwca, zorganizowane zostały warsztaty: wyplatanie wianków, lalki motanki, piernikowe serca, stoiska rękodzielników, stoiska gastronomiczne, wystawa czasowa "Miniaturowe wnętrza Doroty Strzeleckiej".

- ❖ Jarmark Jamneński 6 sierpnia, odbyły się warsztaty: kulinarne, kompozycje z traw i ziół, malowanie na tkaninie, stoiska rękodzielników, stoiska gastronomiczne, wystawa czasowa "Wokół chleba".

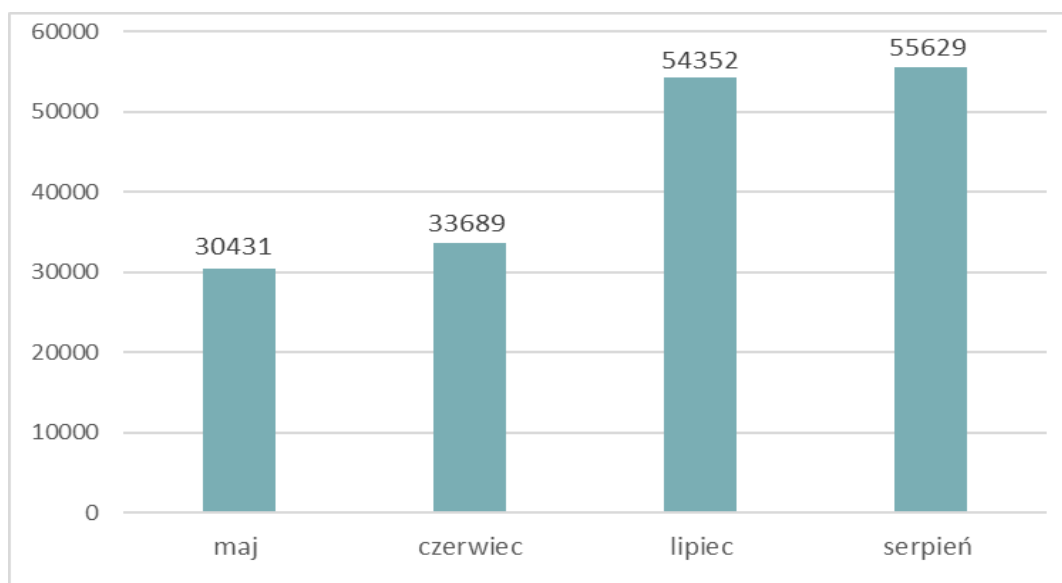
- ❖ Lato w Muzeum:
 - Muzeum w Koszalinie: zwiedzanie ekspozycji, wystawa czasowa "Leć piosenko..." Władysława Turowskiego, warsztaty - kaligrafia, barwniki naturalne w rysunku i barwieniu tkanin, rysunek eksperymentalny, sitodruk, życie dawnych Słowian.
 - Zagroda Jamneńska: warsztaty - naturalne zdobienie tkanin, zielniki, magnesy zdobione motywami jamneńskimi, lalki i koniki, kółko i krzyżyk.

PARK WODNY KOSZALIN

Koszaliński Aquapark już od ośmiu lat zapewnia liczne atrakcje dla miłośników aktywnego wypoczynku, sportów wodnych i relaksu w strefie spa i saunarium. Park Wodny oferuje atrakcje dla osób w każdym wieku i kondycji: m.in. basen sportowy, rekreacyjny z kilkoma zjeżdżalniami, rwącą rzeką, sztuczną falą, baseny zewnętrzne, strefę dmuchanych zjeżdżalni, brodziki dla dzieci oraz bogato wyposażoną strefę saun oraz spa. Szczególnie dużym zainteresowaniem klientów cieszy się okres letni o czym świadczy wysoka frekwencja w miesiącach od maja do sierpnia, kiedy to **Park Wodny odwiedziło 174.101 osób**. W pierwszym dniu sierpnia padł nowy rekord frekwencji, koszaliński Aquapark odwiedziło **3.136 osób**. Natomiast zdecydowanie najwięcej klientów odwiedziło Park Wodny w okresie od 19 lipca do 10 sierpnia – 53.049 osób (*dane statystyczne przesłane przez Park Wodny Koszalin*).

Frekwencja w ubiegłym roku była na zbliżonym poziomie, w okresie od 1 maja do 31 sierpnia 2022 r. z oferty Parku Wodnego Koszalin skorzystało 174.550 tysięcy klientów.

Wykres nr 4. Liczba klientów w Parku Wodnym Koszalin.

Najlepiej sprzedające się bilety w okresie od maja do sierpnia 2023 roku:

Bilet Basen Rekreacyjny Grupowy 3h – 7.134

Bilet BASEN LETNI 2h – 1.247

Bilet Basen Rekreacyjny Multi REKREACJA – 17.798

Bilet Basen Rekreacyjny Karnet Rekreacja 3h – 2.683

Bilet Basen Rekreacyjny Rodzinny 2+1 3h – 14.685
Bilet Basen Rekreacyjny Rodzinny 2+1
3h+os – 28.517

Bilet Basen Rekreacyjny Ulgowy 2h – 6.041

Bilet Basen Rekreacyjny Ulgowy 3h – 4.108

Bilet Strefa Saun Multi SAUNA 45 – 15.288

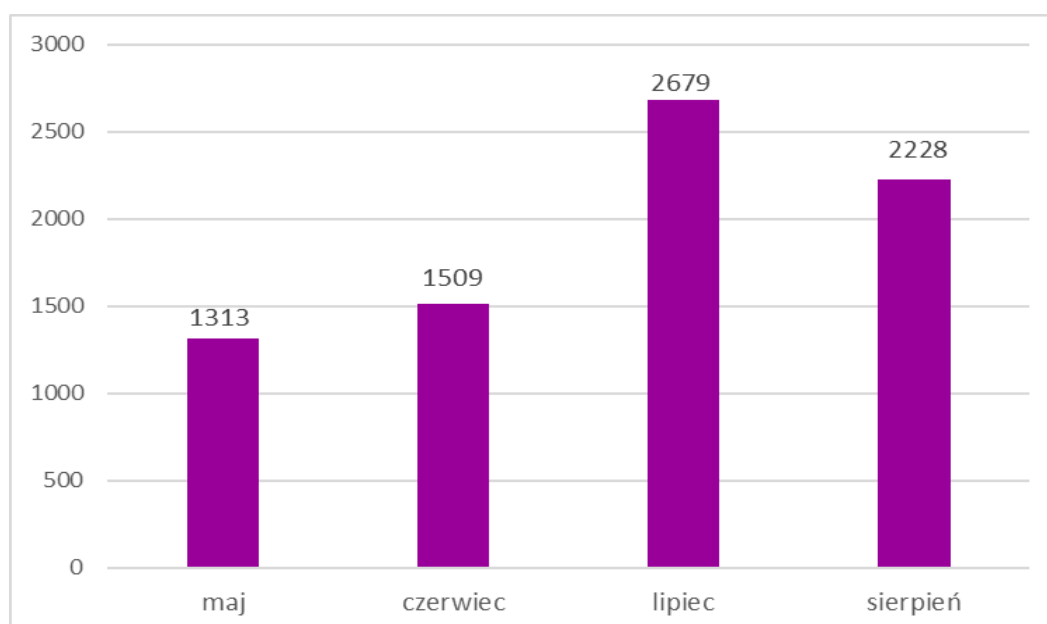
Najważniejsze imprezy w okresie maj – sierpień 2023 roku:

- ❖ MAJÓWKA Na sportowo – tak przebiegła majówka w Parku Wodnym Koszalin. Od poniedziałku 1 maja do środy 3 maja na korzystających z obiektu czekało mnóstwo dodatkowych wodnych atrakcji, które zarządzający aquaparkiem przygotowali wraz z partnerami: Klubem Płetwonurków MARES, MEC Koszalin oraz sklepem Decathlon Koszalin. Wszystkie dodatkowe atrakcje były dostępne w cenie wejściówki z dostępem do strefy rekreacji. Uczestnicy zabaw i konkursów otrzymali nagrody, upominki i słodycze. Aktywna Majówka w Parku Wodnym Koszalin cieszyła się dużym zainteresowaniem mieszkańców Koszalina oraz okolic. W programie majówkowych atrakcji znalazły się m.in.: warsztaty nurkowania, roller wodny, zamykanie w bańce, hydrocycling, zawody na najszybszy zjazd, aqua dance oraz rodzinna piłka wodna.
- ❖ WARSZTATY SPORTÓW WODNYCH - w dniach 1 - 2 lipca w Parku Wodnym Koszalin odbyły się warsztaty sportów wodnych w ramach akcji "Bezpieczne wakacje 2023". W pierwszy weekend lipca przygotowany został szeroki wachlarz zajęć skierowanych przede wszystkim do dzieci i młodzieży. Zajęcia były prowadzone w strefie rekreacji i na basenie sportowym. Uczestnicy warsztatów sportów wodnych mogli skorzystać m.in. z zajęć nauki pływania, warsztatów nurkowania czy prelekcji odnośnie bezpieczeństwa nad wodą. Odbywały się także pokazy ratownictwa wodnego i pomocy przedmedycznej oraz egzamin na kartę pływacką. Wszystkie atrakcje były dostępne w cenie biletu wstępu do strefy rekreacji.
- ❖ 8 URODZINY PARKU WODNEGO KOSZALIN - 31 lipca odbyła się impreza urodzinowa z licznymi zabawami i animacjami w strefie rekreacji. Była m.in.: rodzinna zabawa z mega bańkami, szaleństwo z rollerem wodnym, aquafitness, balonowe zwierzaki, warsztaty mega baniek, specjalne urodzinowe rytuały saunowe, wspólne szukanie prezentów i urodzinowe słodycze. Każdy mógł zrobić sobie zdjęcie w Fotobudce lub z maskotką Parkuś, a także uczestniczyć w warsztatach nurkowania z Klubem Płetwonurków MARES. Jak na urodziny przystało były również prezenty. Każdy kto znalazł urodzinowy numerok mógł odebrać swój prezent niespodziankę - oprócz gadżetów i słodyczy do wygrania były również rabaty i wejściówki do strefy rekreacji.

WIEŻA WIDOKOWA NA GÓRZE CHEŁMSKIEJ

Niepowtarzalną atrakcją, umożliwiającą podziwianie panoramy miasta i okolicy, aż po Morze Bałtyckie, jest wieża widokowa na Górze Chełmskiej. Wyjątkowy krajobraz z 31,5 m wieży widokowej w okresie od maja do sierpnia podziwiali **7.729 osób**. Największą popularnością wśród odwiedzających cieszyła się w lipcu i sierpniu (*dane statystyczne przesłane przez przełożoną wspólnoty siostr na Górze Chełmskiej w Koszalinie*). W poprzednim sezonie letnim na szczyt wieży wspięło się ok. 7.500 osób.

Wykres nr 5. Liczba odwiedzających wieżę widokową na Górze Chełmskiej.

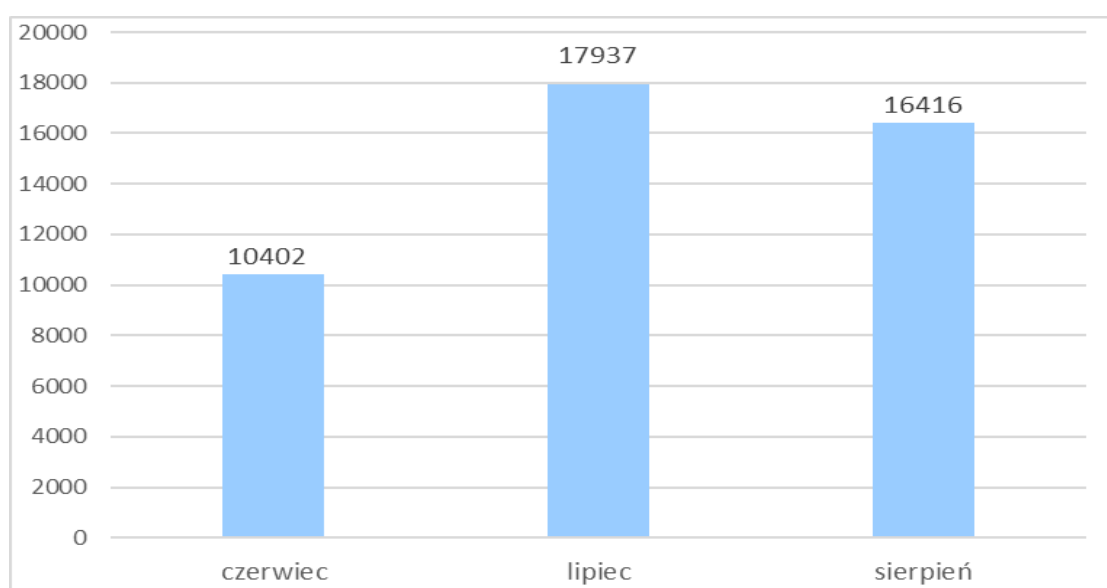
Najważniejsze wydarzenia na Górze Chełmskiej w okresie maj-sierpień to:

- ❖ Rocznica poświęcenia Sanktuarium Matki Bożej Trzykroć Przedziwnej przez św. Jana Pawła II, uroczyste obchody odbyły się w sobotę 3 czerwca.
- ❖ Dni Kultury dla Góry, odbyły się w pierwszą niedzielę lipca.
- ❖ Odpust w diecezjalnym Sanktuarium Matki Bożej Trzykroć Przedziwnej 15 sierpnia.
- ❖ Jednym z pielgrzymów, który - co prawda nie wszedł na szczyt, ale – podziwiał wieżę, dopytywał o nią i spacerował wokół, był Prezydent RP Pan Andrzej Duda.

STATEK „JULEK”

Przeprawa statkiem „Julek” jest doskonałą alternatywą na szybkie dotarcie do naszych najbliższych destynacji nadmorskich, rejs trwa zaledwie 20 minut. W tegorocznym sezonie letnim statek „Julek” kursował z przystani w Jamnie do Mielna i Unieścia w okresie od 8 czerwca do 27 sierpnia 2023 r. i w tym czasie przewiózł na swoim pokładzie **44.755 pasażerów**. W ubiegłorocznym sezonie letnim statek zabrał na swój pokład więcej pasażerów bo aż 49.928 (dane statystyczne przesłane przez Miejski Zakład Komunikacji w Koszalinie).

Wykres nr 6. Liczba pasażerów statku „Julek”

Należy podkreślić, że na frekwencję w tegorocznym sezonie letnim, bardzo duży wpływ miały trudne warunki atmosferyczne. W lipcu i sierpniu było wyjątkowo dużo deszczowych dni, a taka pogoda zupełnie nie zachęcała do rejsów po jeziorze, które są wyjątkową atrakcją podczas ciepłych i słonecznych dni. Szczególnym zainteresowaniem cieszył się drugi weekend lipca oraz kilka ostatnich dni lipca, w których były przerwy od opadów wówczas odnotowaliśmy ponad 1.000 pasażerów w ciągu dnia. Podobnie ze względu na poprawę pogody (po ponad 3 tygodniach opadów) ostatnie dwa tygodnie sierpnia cieszyły się bardzo dużym zainteresowaniem, przez kilka dni w tym okresie odnotowaliśmy ponad 1.000 pasażerów w ciągu dnia.

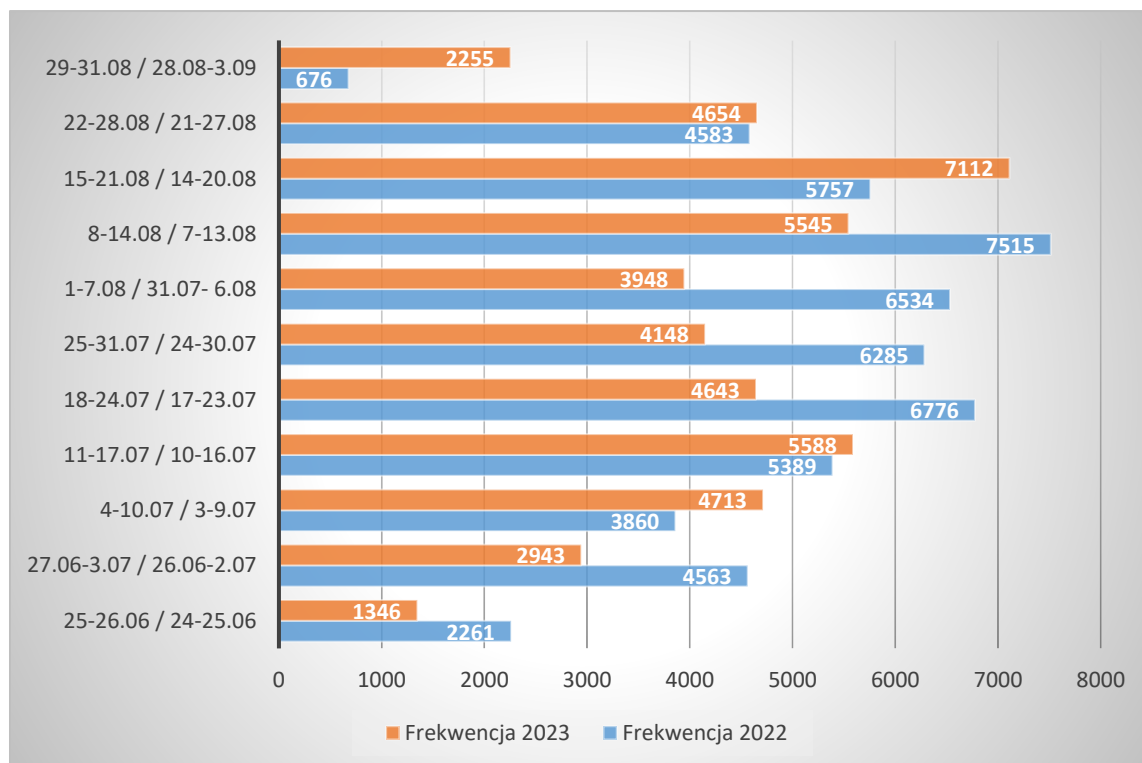
SZYNOBUS

Na tych wszystkich, którzy w okresie wakacji chcieli szybko, bo zaledwie w 15 minut dotrzeć nad morze, czekała alternatywa w postaci podróży szynobusem. Kursował on codziennie na trasie Koszalin - Mielno Koszalińskie w terminie od 24 czerwca do 3 września 2023 r. i w tym czasie **przewiół 46.895 pasażerów**. Bez wątpienia na mniejszą w tym roku frekwencję wpływ miała nie najlepsza pogoda nad morzem, z dużą liczbą dni deszczowych. W ubiegłym roku ogólna liczba podróżujących w analogicznym okresie wyniosła 54.199 i był to drugi najlepszy wynik od początku kursowania szynobusu. Najlepszy wynik był w 2008 r. czyli w pierwszym roku kursowania (*dane statystyczne przesłane przez Wydział Obsługi Inwestorów Kluczowych i Wspierania Przedsiębiorczości UM*).

Najwyższą frekwencję odnotowano w tygodniach:

- ❖ 14.08 - 20.08 – 7.112 osób;
- ❖ 10.07 - 16.07 – 5.585 osób;
- ❖ 7.08 - 13.08 – 5.545 osób;
- ❖ 3.07 - 9.07 – 4.713 osób.

Wykres nr 7. Frekwencja pasażerów podróżujących szynobusem w 2022 r. i 2023 r.

KOSZALIŃSKA KOLEJ WĄSKOTOROWA

Nasza wyjątkowa atrakcja każdego roku przyciąga rzesze miłośników podróży po wąskich torach. Na podróż zabytkową kolejką w okresie maj-sierpień 2023 r. zdecydowało się **12.497 pasażerów**. Sprzedano 5.328 biletów normalnych oraz 7.169 biletów ulgowych. W poprzednim sezonie letnim Koszalińska Kolej Wąskotorowa przewiozła około 13 tys. pasażerów. 🚂🚂🚂🚂
Bardzo dużym zainteresowaniem nieustająco cieszyły się przejazdy parowozem, niestety bywały dni gdy nie udało się zabrać wszystkich chętnych. Frekwencja w dniach od środy do piątku była większa niż w soboty i niedziele (*dane statystyczne przesłane przez Towarzystwo Koszalińskiej Kolei Wąskotorowej*).

Bardzo duże zainteresowanie odnotowano na początku czerwca kiedy to z przejazdów koszalińską wąskotorówką skorzystało 821 pasażerów (zaledwie w ciągu 4 dni). Wysoka frekwencja była również w maju kiedy to przewieziono 2.387 pasażerów i jest to wzrost o 72% w stosunku do 2022 r. (wtedy wąskotorówka przewiozła 1.391 pasażerów). Pomimo deszczowej pogody w pierwszej połowie sierpnia, przewozy kolei były porównywalne do ubiegłego sezonu.

W okresie od maja do sierpnia oprócz regularnych przejazdów odbyły się:

- ❖ Majówka - pociągi z Koszalina do Rosnowa kursowały codziennie od niedzieli 30 kwietnia do środy 3 maja. W dniach 30 kwietnia – 1 maja składy turystyczne poprowadził po pierwszy raz w tym roku parowóz Px48-3901 „Zosia”. Na wszystkich chętnych w Rosnowie czekały piękne jezioro, lasy, rzeka oraz plaża. Dodatkowo można było skorzystać z ogniska, terenu rekreacyjnego oraz siłowni plenerowej. W Rosnowie można również zobaczyć m.in. jedyny na świecie zatopiony most kolejowy w tamtejszym jeziorze, zabytkową elektrownię wodną, gigantyczny mural lotniczy i pomnik samolotu MiG 21.
- ❖ Noc Muzeów 13 maja - każdy mógł zobaczyć kolej nieco „od zplecza”, przekonać się na czym polega rozpalanie parowozu, czy jak zapoznać się z budową lokomotywy spalinowej. Wśród atrakcji był oczywiście tradycyjny nocny pociąg do Rosnowa, który z Koszalina odjechał o godzinie 22:00, by po klimatycznej podróży powrócić po północy. Oprócz tego w programie znalazły się m.in. wystawa taboru, przejazdy lokomotywą spalinową, przejazdy drezyną ręczną, symulator kolejowy oraz wystawa klasycznych samochodów i mała gastronomia.
- ❖ Nocne przejazdy pociągiem: 17 czerwca i 14 lipca.

KOSZALIŃSKI ROWER MIEJSKI

Bez wątplenia Koszaliński Rower Miejski na stałe wpisał się już w krajobraz miasta. Szósty sezon KRM wystartował 1 marca 2023 r. W okresie maj – sierpień 2023 r. Koszaliński Rower Miejski **został wypożyczony łącznie 24.155 razy**. Podobnie jak w roku ubiegłym największą sumę wypożyczeń obserwowaliśmy w czerwcu 6.545 i w lipcu 6.283. **Do Koszalińskiego Roweru Miejskiego przystąpiło 1.335 nowych użytkowników, 3 osoby wystąpiły z systemu. Użytkownicy KRM przejechali w sumie 80.512 km, a łączny czas tych przejazdów wyniósł 12.298 godzin.**

W okresie maj – sierpień 2022 r. Koszaliński Rower Miejski został wypożyczony łącznie 29.227 razy. W tym roku odnotowaliśmy spory spadek liczby wypożyczeń (nieco ponad 5 tys. mniej), który zapewne wynika z niesprzyjających warunków pogodowych – dużej liczby dni z opadami deszczu, szczególnie w sierpniu.

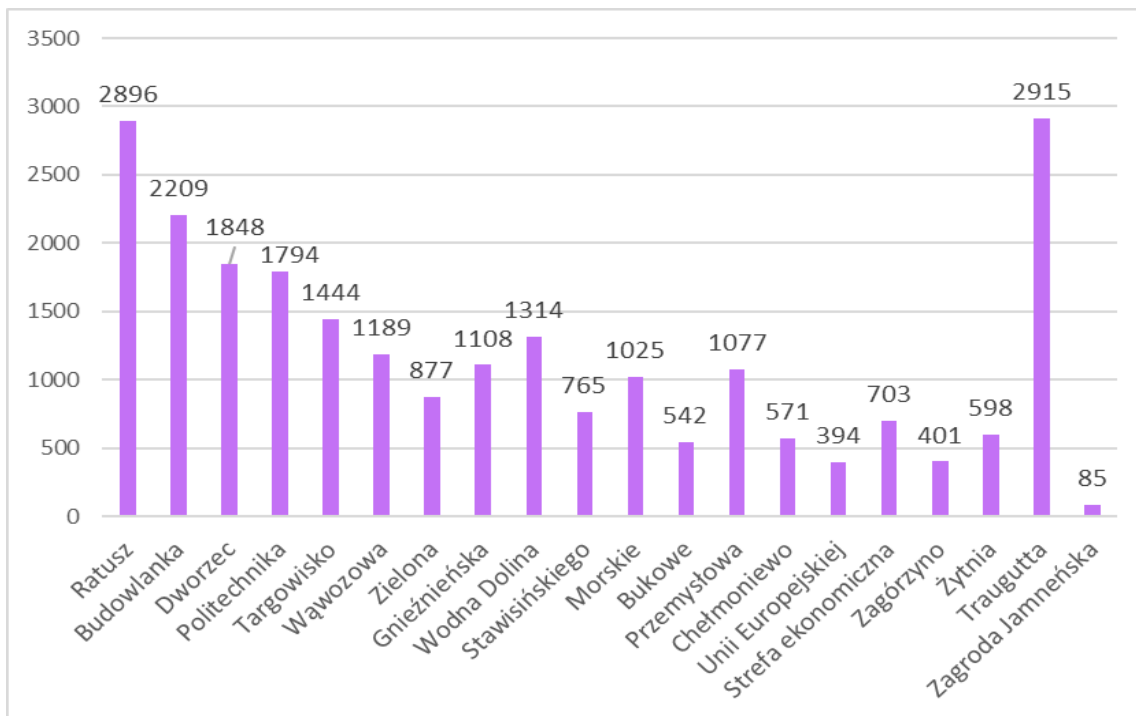
Tabela nr 2. Zestawienie zbiorcze danych ze stacji KRM za okres V-VIII 2023 r.

MIESIĄC	PRZYSTĄPILI DO KRM	WYSTĄPILI Z KRM	PRZEJECHANE KM	SUMA WYPOŻYCZEŃ	CZAS PRZEJAZDÓW
MAJ	560	2	20 513	6 086	3330:04:10
CZERWIEC	276	0	21 926	6 545	3278:06:59
LIPIEC	295	1	21 069	6 283	2979:41:36
SIERPIEŃ	204	0	17 004	5 241	2710:39:54
SUMA	1 335,00	3,00	80 512,31	24 155,00	12298:32:39

Stacja „Traugutta” cieszyła się największą popularnością – 2.915 wypożyczeń w okresie od maja do sierpnia, wyprzedając w tym roku, dotychczasową najlepszą stację „Ratusz”, na której było tylko nieco mniej wypożyczeń - 2.896.

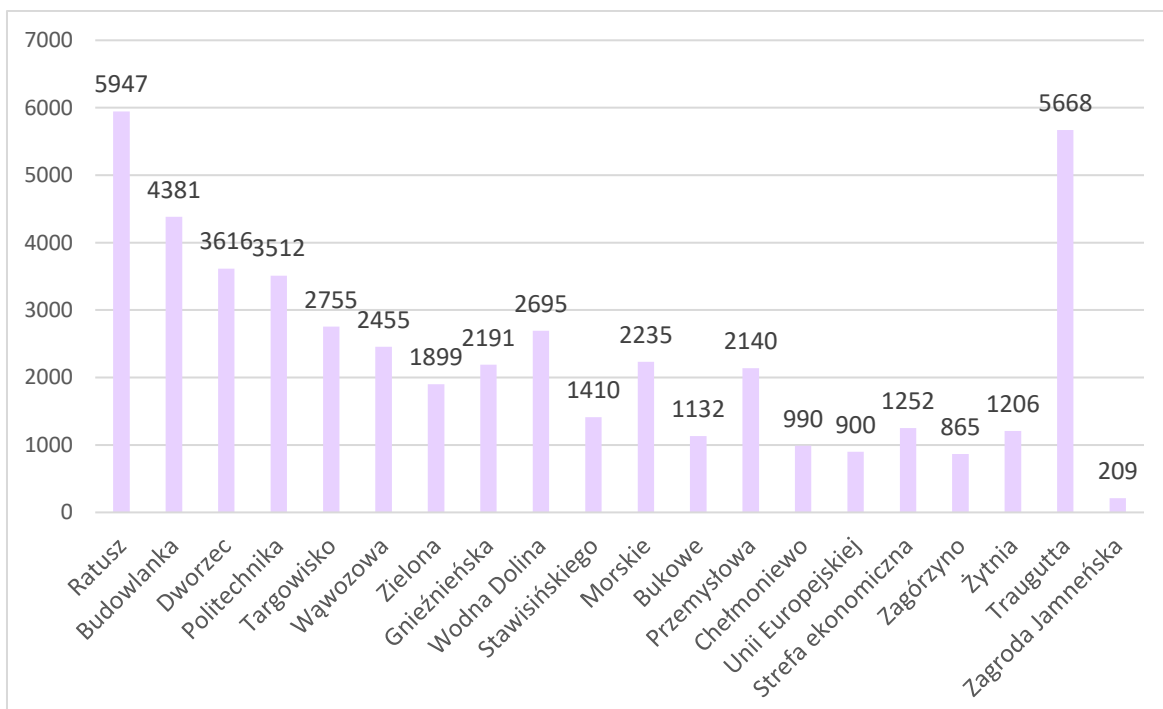
Bardzo dobre frekwencje odnotowaliśmy także na stacjach: „Budowlanka” - 2.209, „Dworzec” – 1.848, „Politechnika” - 1.794, „Targowisko” - 1.444, „Wodna Dolina” -1.314, „Wąwozowa” - 1.189, „Gnieźnieńska” -1.108, „Przemysłowa” – 1.077.

Wykres nr 8. Liczba wypożyczeń KRM na stacjach w okresie V-VIII 2023 r.

Najmniejszą frekwencję wypożyczeń w analizowanym okresie odnotowaliśmy na stacji „Zagroda Jamneńska” – 85. Stacja ta w poprzednich latach niestety również nie cieszyła się zbyt dużą popularnością. Na stacjach: „Unii Europejskiej” – 394, „Zagórzyno” – 401, „Chełmoniewo” – 571 czy „Bukowa” - 542 obserwujemy również niską frekwencję wypożyczeń.

Wykres nr 9. Suma wypożyczeń i zwrotów na stacjach w okresie V-VIII 2023 r.

HOTEL GROMADA „ARKA”

Doskonale zlokalizowany w centrum miasta, w niewielkiej odległości od najważniejszych atrakcji Hotel Gromada „Arka” jest chętnie wybierany przez odwiedzających miasto turystów.

W okresie od maja do sierpnia 2023 r. Hotel **odwiedziło 6.098 gości**, z czego 4.458 stanowili goście z kraju, zaś gości z zagranicy było 1.640. Miesiącem z największym obłożeniem był sierpień, w którym z noclegu skorzystało 1.772 osób, z czego 1.332 stanowili Polacy, a 440 cudzoziemcy (*dane statystyczne przesłane przez Hotel Gromada „Arka”*). W ubiegłorocznym sezonie letnim Hotel odwiedziło 6.236 gości, z czego 4.816 stanowili goście z kraju i 1.420 goście z zagranicy.

Tabela nr 3. Liczba gości korzystających z noclegów w okresie V-VIII 2023 r.

MIESIĄC	LICZBA GOŚCI	POLACY	CUDZOZIEMCY
MAJ	1.268	861	407
CZERWIEC	1.332	994	338
LIPIEC	1.726	1.271	455
SIERPIEŃ	1.772	1.332	440
RAZEM	6.098	4.458	1.640

Terminy z największym obłożeniem w Hotelu Gromada „Arka” to:

- ❖ w maju: 8-10, 15-18, 23-24 i 27;
- ❖ w czerwcu: 06, 12-17, 19-21, 27 oraz 29-30;
- ❖ w lipcu: 10-14, 19-21 oraz 24-30;
- ❖ w sierpniu: 02-05, 08 -11, 16-18 oraz 28-30.

Od wielu lat w sezonie letnim Hotel Gromada „Arka” najwięcej obcokrajowców gości z następujących krajów: Niemcy, Dania i Szwecja. Najwięcej gości było z Niemiec.

- ❖ Niemcy – 44,94 % wszystkich cudzoziemców / 12,65 % wszystkich gości;
- ❖ Dania – 14,24 % wszystkich cudzoziemców / 3,84 % wszystkich gości;
- ❖ Szwecja – 8,86 % wszystkich cudzoziemców / 2,39 % wszystkich gości.

Na przykładzie tych trzech Państw możemy zauważyć, że rośnie liczba podróżujących w porównaniu z latami pandemii, jednak mimo to, ilość pobyków gości z zagranicy jest dużo mniejsza niż np. w 2019 roku.

Na przykładzie gości z Niemiec:

- ❖ w 2022 r. o 34 % mniej,
- ❖ w 2021 r. o 48 % mniej,
- ❖ w 2020 r. o 50 % mniej,
- ❖ natomiast w 2019 r. o 73 % więcej.

WNIOSKI KOŃCOWE

Podsumowując sezon turystyczny w Koszalinie w 2023 r. można zauważyć, że tegoroczny okres wakacyjny bardzo różnił się od poprzedniego. Pogoda często nie dopisywała, było chłodno, a na dodatek wiele dni było deszczowych, szczególnie w sierpniu. Wysoka inflacja i idący za tym wzrost cen sprawił, że nad Morzem Bałtyckim wypoczywało również znacznie mniej turystów z naszego kraju niż w latach ubiegłych. Wyraźnie wzrosła jednak liczba turystów z zagranicy, a szczególnie dużo było w tym roku turystów z Czech. Nasze wybrzeże stało się bardzo atrakcyjne dla obywateli Czech, którzy do tej pory najczęściej wypoczywali w Chorwacji.

W tym roku Urząd Miejski rozpoczął realizację nowego projektu pn.: **„Upowszechnianie kultury jamneńskiej”**, którego celem było zwiększenie zainteresowania atrakcjami zlokalizowanymi na osiedlu Jamno-Łabusz. Udostępniony został Kościół pw. Matki Boskiej Różańcowej, który w terminie od 20 czerwca do 31 sierpnia można było bezpłatnie zwiedzać z przewodnikiem. Atrakcja ta cieszyła się bardzo dużym zainteresowaniem odwiedzających, gdyż aż **1.506 osób** skorzystało z tej możliwości. Można więc śmiało wnioskować, że przeprowadzone podczas realizacji tego projektu, działania w ramach kampanii informacyjno-promocyjnej przyniosły oczekiwane rezultaty. Patrząc na wysoką frekwencję odwiedzających można śmiało stwierdzić, że w kolejnych latach projekt pn.: „Upowszechnianie kultury jamneńskiej” powinien być kontynuowany i rozwijany.

Wzrost zainteresowania atrakcjami osiedla Jamno-Łabusz widoczny jest również w statystykach odwiedzin Zagrody Jamneńskiej, którą zwiedziło aż 5.050 osób. W ubiegłym roku w okresie maj-sierpień było to tylko 2.497 osób. Muzeum w Koszalinie odnotowało także bardzo duży wzrost frekwencji w porównaniu z rokiem ubiegłym, było 4.092 zwiedzających, a w tegorocznym okresie letnim aż 6.209 osób.

Niestety pozostałe statystyki dotyczące minionego sezonu letniego, pokazują spadki frekwencji w poszczególnych atrakcjach turystycznych i „wakacyjnych środkach komunikacji” w porównaniu z ubiegłym rokiem. Można przypuszczać, że wynika to z ogólnie mniejszej liczby turystów wypoczywających nad Bałtykiem, a także co już w niniejszym opracowaniu wielokrotnie było podkreślane, nie najlepszej pogody z wieloma deszczowymi dniami.

Reasumując, należy podkreślić duże zainteresowanie bezpłatnym zwiedzaniem Kościoła pw. Matki Boskiej Różańcowej na osiedlu Jamno-Łabusz oraz większą liczę turystów z zagranicy, a szczególnie z Czech, dla których w kolejnych latach należy przygotować materiały promocyjne w języku czeskim.

Zebrane dane statystyczne ukazujące frekwencję w dwóch ostatnich sezonach turystycznych prezentuje poniższa tabela.

Tabela nr 4. Porównanie frekwencji w sezonie turystycznym w 2022 r. i w 2023 r.

	2022 r.	2023 r.	Różnica
CIKiT	4.638	3.931	↓ 707
Muzeum i Zagroda Jmneńska	6.589	11.259	↑ 4.670
Park Wodny	174.500	174.101	↓ 399
Wieża widokowa na Górze Chełmskiej	7.500	7.729	↑ 229
Satek "Julek"	49.928	44.755	↓ 5.173
Szynobus	54.199	46.895	↓ 7.304
Koszaliński Rower Miejski	29.227	24.155	↓ 5.072
Koszalińska Kolej Wąskotorowa	13.000	12.497	↓ 503